

Managementletter

Boekjaar 2016

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

An independent member of Baker Tilly International

Inhoudsopgave

	Pagina
Aanbiedingsbrief	3
1 Managementsamenvatting	4
2 Doel en reikwijdte van de controle	7
3 Uitleg opbouw managementletter	8
4 Uitwerking bevindingen	9
5 Overige	11
Bijlage	
Ontwikkelingen in de branche	13
Ontwikkelingen BBV	17

VERTROUWELIJK

Aan het Bestuur van
Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Utrecht, 23 maart 2017

Betreft: Managementletter 2016

Geachte bestuur,

Voor u ligt onze managementletter 2016 die wij hebben opgesteld naar aanleiding van de door ons tot nu toe uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening 2016 van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek. Wij brengen u hiermee verslag uit over de bevindingen naar aanleiding van de interim-controle.

Tijdens de interim-controle hebben wij de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen van de belangrijkste bedrijfsprocessen binnen uw organisatie kritisch beoordeeld en getoetst, zodat wij een oordeel kunnen geven over de betrouwbaarheid van de interne informatievoorziening en de jaarrekening. Volledigheidshalve merken wij op dat onze werkzaamheden derhalve niet gericht waren op het vormen van een totaal oordeel over de administratieve organisatie als zodanig, maar specifiek op die interne beheersmaatregelen binnen de bedrijfsprocessen die wij relevant achten in relatie tot de controle van de jaarrekening. Tegen deze achtergrond zijn onze constatering met betrekking tot de administratieve organisatie en daarin vervatte maatregelen van interne beheersing niet bedoeld als limitatieve opsomming.

Boekjaar 2016 is het eerste jaar dat Baker Tilly Berk de controle van Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek uitvoert. Wij hebben tijdens de interim-controle 2016 geconstateerd dat de interne beheersing van **hoog niveau** is en dat aanwezige risico's tijdig worden opgemerkt en ondervangen. De organisatie is in **hoge mate in control**. De interne beheersing voldoet dan ook aan de daaraan te stellen eisen voor een goedkeurende controleverklaring.

Wij bedanken de medewerkers van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage. Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,

G.J. van Luyk AA
Director

1. Managementsamenvatting

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek heeft de afgelopen jaren met diverse ontwikkelingen te maken gehad voornamelijk door externe invloeden zoals de wijziging van wet- en regelgeving. Derhalve hebben wij in de bijlagen aandacht besteed aan de ontwikkelingen in de branche en aan de ontwikkelingen BBV.

Binnen de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek is in de periode 2013 t/m 2016 veel aandacht besteed aan het "in control" zijn van de bedrijfsprocessen. In 2013 is namelijk het 'handboek administratie organisatie' uitgeschreven en vastgesteld. Jaarlijks wordt het 'handboek administratie organisatie' geüpdated. Hierin is uiteengezet dat er jaarlijks een interne controle plan wordt opgemaakt en vastgesteld door het managementteam. De werkzaamheden inzake de interne controle zijn uitgevoerd door medewerkers die reeds betrokken zijn bij het proces en dus niet onafhankelijk. Wij begrijpen de keuze om de interne controle te laten verrichten door personen binnen het proces, echter kunnen wij hierdoor voor onze controle geen gebruikmaken van deze werkzaamheden.

Naar aanleiding van ons onderzoek naar de interne beheersing van de bedrijfsprocessen zijn wij van mening dat deze voldoen aan de daaraan te stellen eisen. In deze paragraaf geven wij een korte samenvatting van onze algemene indruk over de kwaliteit van de interne beheersing zoals deze voor de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek van toepassing is. Onze bevindingen dienen daarom hoofdzakelijk te worden gezien in het kader van een verdere verbetering van de organisatie en zijn voornamelijk opbouwend van aard.

In het kader van de controle van de jaarrekening controleren wij de opzet, bestaan en werking van de AO/IB van de processen die resulteren in posten in de jaarrekening waarvan de omvang minimaal circa € 77.000 (zijnde onze uitvoeringsmaterialiteit welke bepaald is op de materialiteit zoals gesteld door het bestuur) bedraagt. Tijdens de interim controle hebben wij de processen inkopen en aanbestedingen, betalingen, personeel en automatisering beoordeeld.

Bij de beoordeling van de administratieve organisatie en interne beheersmaatregelen zijn enkele bevindingen naar voren gekomen die betrekking hebben op het automatiseringsproces. De belangrijkste bevindingen betreffen de volgende:

- Goedkeuren inkoopfacturen (hoofdstuk 4.1)
- Logische toegangsbeveiliging (hoofdstuk 4.2)

1. Managementsamenvatting (vervolg)

Onderstaand hebben wij ons totaalbeeld van de interne beheersing van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek per proces weergegeven. Wij attenderen u daarbij op het feit dat dit beeld gebaseerd is op de beoordeling van de opzet, bestaan en de werking van de beheersmaatregelen van de processen per november 2016. Mogelijke bevindingen naar aanleiding van deze werkzaamheden over de periode december kunnen eventueel aanleiding zijn om deze tabel aan te passen.

Interne beheersing	Geen openstaande issues	Openstaande issues met lage of gemiddelde prioriteit	Openstaande issues met hoge prioriteit
Inkoop- cq. aanbestedingsproces		✓	
Betalingsverkeer	✓		
Personeelsproces	✓		
Automatisering		✓	

1. Managementsamenvatting (vervolg)

#	Bevinding	Prioriteit	Proces	Bevinding geconstateerd in	
4.1	Goedkeuren inkoopfacturen	Laag	Inkoop- en aanbestedingsproces	2016	!
4.2	Logische toegangsbeveiliging	Laag	Automatisering	2016	!

Het symbool geeft de status van de constatering aan.

- ! **Nieuw item in 2016**
- **Bestaand item**
- /v **Opvolging loopt**
- ✓ **Opgelost**

2. Doel en reikwijdte van de controle

In het kader van de controle van de jaarrekening van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek zoals opgenomen in uw opdracht d.d. 7 november 2016 hebben wij werkzaamheden verricht met betrekking tot de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing. Hierbij hebben wij aandacht voor de verschillende processen die op hun eigen wijze bijdragen aan de totstandkoming van de diverse posten in de jaarrekening.

Wij hebben de volgende processen geïdentificeerd welke leiden tot de transactiestromen of onderliggend zijn aan een transactiestroom binnen de jaarrekening(en):

- Inkoop- cq. Aanbestedingsproces;
- Betalingsverkeer;
- Personeelsproces;
- Automatisering.

Door een goed inzicht te krijgen in de processen die van invloed zijn op de jaarrekeningposten hebben wij de betrouwbaarheid van deze processen beoordeeld. De uitkomsten van deze werkzaamheden zijn bepalend voor (de mate van diepgang van) onze werkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek.

De inhoud van deze rapportage is gebaseerd op onze werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening. Mogelijk zijn in onze rapportage daarom niet alle aandachtspunten binnen uw organisatie opgenomen die bij een meer uitgebreid en specifiek hierop gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen. Onze werkzaamheden bestonden uit:

- het onderzoeken en beoordelen van de opzet van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen interne beheersingsmaatregelen;
- het vaststellen van het bestaan van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen interne beheersingsmaatregelen;
- het toetsen van de werking van de interne beheersingsmaatregelen.

De periode december 2016 is in deze managementletter niet meegenomen.

3. Uitleg opbouw managementletter

Voor u ligt onze managementletter. Hierin staan onze bevindingen die bij onze interim-controle naar voren zijn gekomen. Per bladzijde van deze managementletter is een bevinding opgenomen met daarbij het risico en de opvolging.

Per bevinding staat de datum van de eerste vermelding, de status en de gradatie weergegeven. Door middel van drie symbolen is aangegeven welke status de bevinding heeft (nieuw, bestaand, opgelost).

Bij de prioriteit staat de mate van belangrijkheid en urgentie (hoog-laag).

		Boekjaar	Status	Prioriteit	Het symbool geeft de status van de constatering aan.
		Boekjaar eerste vermelding	! - ✓ -/v	Urgentie en belang van de bevinding	
					! Nieuw item - Bestaand item -/v Opvolging loopt ✓ Opgelost
	Bevinding	<i>Bevinding</i> In dit blok wordt aangegeven wat gedurende de accountantscontrole is geconstateerd en waarvan wij u graag op de hoogte willen brengen.			
	Risico	<i>Risico</i> Hierbij geven wij aan wat de risico's zijn van de bevinding en wat de gevolgen voor uw gemeenschappelijke regeling kunnen zijn.			
	Opvolging	<i>Opvolging</i> Hier geven wij u aan op welke wijze de gemeenschappelijke regeling opvolging heeft gegeven aan het issue.			
	Management-response	<i>Management-response</i> Hier geven wij u de management-response op het issue aan.			

4. Uitwerking bevindingen

4.1 Goedkeuren inkoopfacturen

Boekjaar
2016

Status
!

Prioriteit
Laag

Bevinding

Bevinding 2016:

Wij hebben vastgesteld bij het beoordelen van de digitale inkoopstraat dat zes inkoopfacturen niet de juiste workflow hebben doorlopen. Deze inkoopfacturen zijn boven de € 5.000 maar niet door beide directieleden goedgekeurd.

Daarnaast hebben wij vernomen dat inkoopfacturen ook rechtstreeks geboekt kunnen worden.

Risico

Het risico is dat inkoopfacturen niet door de juiste personen goedgekeurd worden waardoor niet voldaan wordt aan het interne inkoopbeleid

Opvolging / Aanbeveling

Wij adviseren u om de beide workflows te combineren tot 1 workflow, waarbij de toewijzing voor de workflow boven of onder de 5000,- automatisch gebeurt op basis van het factuurbedrag.

Per jaareinde gaan wij middels data-analyse vaststellen dat de inkoopfacturen via de juiste goedkeuringsflow zijn gegaan en dat alle geboekte inkoopfacturen zijn goedgekeurd.

Management response

De workflow zal worden aangepast. In de tussentijd vindt een extra controle plaats op de keuze voor de juiste workflow. De zes facturen die alleen door de adjunct-directeur zijn geaccordeerd, zijn nogmaals aan de directeur voorgelegd.

4. Uitwerking bevindingen

4.2 Logische toegangsbeveiliging

Boekjaar 2016	Status !	Prioriteit Laag
------------------	-------------	--------------------

Bevinding

Bevinding 2016:

Bij het beoordelen van het wachtwoordbeleid hebben wij vastgesteld dat voor 11 persoonsgebonden accounts is ingesteld dat het wachtwoord nooit verloopt. Hiervan worden 4 accounts als testaccount gebruikt, 6 accounts worden gebruikt door de externe IT leverancier Centrics en 1 account is van een interne medewerker. Voor de accounts van leverancier Centric geldt dat zij inloggen met 2-weg authenticatie waardoor het risico op misbruik voldoende is ondervangen.

Risico

Misbruik toegangsrechten van accounts door onvoldoende maatregelen rondom logische toegangsbeveiliging.

Opvolging / Aanbeveling

Wij adviseren u om de persoonsgebonden accounts te laten voldoen aan het ingestelde wachtwoordbeleid. Daarnaast adviseren wij u om de testaccounts na de testperiode af te sluiten. Wij hebben inmiddels vernomen dat deze aanbevelingen reeds zijn opgevolgd door de klant. De uitkomsten ten aanzien van het wachtwoordbeleid zijn samengevat in een infographic. Zie hiervoor de bijlage 'Active directory wachtwoordbeleid'.

Management response

De accounts waarvan het wachtwoord niet veranderd wordt, zijn service-accounts die gebruikt worden om services op te starten en communicatie op het netwerk tot stand te brengen. Deze accounts hebben geen inlogrechten. Als wij de wachtwoorden wijzigen starten deze services niet meer op. Wij zien daarom af van het periodiek verlopen van het wachtwoord voor deze accounts. Voor alle andere accounts is het wachtwoord verlopen ingesteld.

5. Overige

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het management is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit.

Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

Onafhankelijkheid

Baker Tilly Berk past bij controleopdrachten strikte richtlijnen toe ten aanzien van de onafhankelijkheid. In dat kader hebben wij binnen onze organisatie reeds controles uitgevoerd om mogelijke relaties met Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek, die een bedreiging kunnen vormen voor het uitvoeren van een objectieve controle, te identificeren. Op basis hiervan zijn geen bijzonderheden gebleken.

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Contactgegevens:

G.J. (Fred) van Luyk AA
E: f.vanluyk@bakertillyberk.nl

J.C. (Johan) den Hartog MSc RA
E: j.denhartog@bakertillyberk.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly Berk N.V.
Papendorpseweg 99
Postbus 85007
3508 AA Utrecht
T: 030 - 258 70 00

www.bakertillyberk.nl

Ontwikkelingen in de branche

Wijzigingen aanbestedingswet

De gewijzigde aanbestedingswet geldt vanaf 1 juli 2016 voor alle aanbestedingen door (semi-) publieke instellingen in Nederland.

De belangrijkste wijzigingen van de aanbestedingswet zijn voor de gemeenschappelijke regeling:

- Opdrachten boven de Europese aanbestedingsdrempel moeten verplicht digitaal worden aanbesteed.
- Meer mogelijkheden voor dialoog met de markt om duurzaam en innovatief aan te besteden.
- Vervallen van verlicht aanbestedingsregime voor 2B-diensten.
- Drie mogelijkheden voor aanbesteden op basis van EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving).

In het kader van onze controlewerkzaamheden controleren wij de rechtmatigheid van de aanbestedingen die door de gemeenschappelijke regeling in 2016 hebben plaatsgevonden. In dit kader hebben wij bijzondere aandacht voor overeenkomsten die in de nieuwe aanbestedingswet Europees aanbesteed moeten worden en daarvoor nog niet. Het gaat hier dan vooral om voormalige '2B-diensten'.

Het risico bestaat dat de huidige doorlopende opdrachten niet onder de overgangsregeling vallen en als niet rechtmatig worden aangemerkt. Bij de uitvoering van de eindejaarscontrolewerkzaamheden zullen wij aan de hand van de uitgevoerde spendanalyse vaststellen of de rechtmatigheid van aanbestedingen voldoende is nageleefd.

Databeveiliging

Dataprivacy betreft het aspect binnen de IT om te bepalen welke data binnen IT-systemen mag worden gedeeld met anderen. Voor de gemeenschappelijke regeling betreft dataprivacy een belangrijk aandachtspunt doordat zij in hun systemen beschikken over een grote diversiteit aan persoonsgegevens zoals foto's, e-mailadressen en bankgegevens.

Een groot afbreukrisico is dat informatie van cliënten door meer personen kan worden geraadpleegd of gemuteerd dan de personen die daar vanuit hun functie toe geautoriseerd zijn. Gezien de gevoeligheid vragen wij in het bijzonder uw aandacht voor de bescherming van deze gegevens en adviseren wij u om een 0-meting (incl. vulnerability scan) te laten uitvoeren. De 0-meting geeft u inzicht om te bepalen op welke wijze de volwassenheid betreffende informatiebeveiliging en de bescherming van persoonsgegevens kan worden vergroot. Uitkomst van deze 0-meting is een plan van aanpak waarbij de risico's met de hoogste prioriteit als eerste gemitigeerd moeten worden. Baker Tilly Berk kan u hierin adviseren.

Ontwikkelingen in de branche (vervolg)

eFacturatie

Het Ministerie van Economische zaken wil eFacturatie binnen de overheid stimuleren. eFactureren is het digitaal versturen van facturen door de leverancier en het digitaal ontvangen en verwerken hiervan door de ontvanger.

In 2018 wordt een Europese Richtlijn van kracht die lokale en nationale overheden verplicht om digitale facturen (de zogenaamde e-facturen) te ontvangen. Ook gemeenten moeten ervoor zorgen dat e-factureren mogelijk wordt.

In de EU-richtlijn (2014/55/EU) staat dat alle (aanbestedende diensten van) overheden per eind 2018 e-facturen moeten kunnen verwerken. Het ministerie van Economische Zaken is vorig jaar gestart met het omzetten van de verplichtingen uit de richtlijn in Nederlandse wetten en regels. Ministeries zijn al sinds 2011 verplicht om elektronische facturen te accepteren.

Om dit te bewerkstelligen is gekozen voor een standaard bestandsformaat voor de facturen. Dit is het UBL 2.0-formaat: een XML-formaat met een standaardopzet voor bijvoorbeeld factuurnummer, factuurdatum, ordernummer etc.

Deze ontwikkeling gaat ook zijn weerslag hebben op de interne beheersing van uw organisatie. Wij adviseren om hierop tijdig te anticiperen en uw organisatie gereed te maken voor het werken met efacturatie.

Wij adviseren u om contact op te nemen met uw software leverancier om te controleren in hoeverre uw software gereed is voor UBL 2.0.

Ontwikkelingen in de branche (vervolg)

Vennootschapsbelasting

Algemeen

Vanaf 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen van toepassing. Dit betekent onder andere dat gemeenschappelijke regelingen inmiddels zijn onderworpen aan vennootschapsbelasting (hierna: Vpb) voor zover zij een onderneming drijven. Vpb is dan verschuldigd tenzij een vrijstelling van toepassing is. Deze systematiek wordt ook wel geduid als: 'vennootschapsbelastingplichtig, tenzij'. Een onderneming wordt beoordeeld vanuit het perspectief van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

Onveranderd blijft dat gemeenschappelijke regelingen jaarlijks moeten toetsen/bewijzen met welke activiteiten zij geen onderneming drijven dan wel welke ondernemingsactiviteiten objectief zijn vrijgesteld. "Wie stelt bewijst." Echter, de belastingdienst lijkt nog niet voornemens te zijn op deze stellingen harde standpunten in te nemen. Dat betekent dat mogelijk een eerste zekerheid kan worden verkregen over de gehele Vpb-positie van de gemeenschappelijke regeling bij het opleggen van de aanslag Vpb over 2016.

Clustering van activiteiten

Van een onderneming is grofweg sprake, indien gemeenschappelijke regelingen met activiteiten (zoals détachering en dienstverlening) een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid deelneemt aan het economisch verkeer en daarmee (fiscale) overschotten realiseert (het zogeheten winststreven). Afhankelijk van de mate van verwevenheid van activiteiten moeten deze gezamenlijk (als cluster) of zelfstandig worden beoordeeld. In de Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden (SVLO) handreiking van 2 juni 2015 zijn indicatoren voor de verwevenheid opgenomen. Aanvankelijk leek de belastingdienst gemeenschappelijke regelingen een grote mate van vrijheid te geven in het clusteren van activiteiten. Inmiddels lijkt het er op dat (ten minste enkele inspecteurs van) de belastingdienst deze vrijheid toch wat wenst te beperken.

Ontwikkelingen in de branche (vervolg)

Fiscale risico's en de beheersing daarvan

Wij hebben met betrekking tot de aan ons verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening de fiscale risico's beoordeeld met inachtneming van de heersende wet- en regelgeving gericht op het ontdekken van risico's en afwijkingen van materieel belang. Dit betekent dat eventuele fiscale risico's die het getrouwe beeld van de jaarrekening niet direct in materiële zin beïnvloeden, mogelijk niet belicht zijn en onontdekt kunnen blijven. Indien discussie met de Belastingdienst ontstaat ten aanzien van fiscale juistheid op individuele punten, kan mede vanwege het cumulerende effect (en eventuele boetes en rente) over de jaren heen, de invloed desalniettemin aanzienlijk zijn.

Wij adviseren u derhalve om de fiscale risico's eens in de drie jaar meer diepgaand te (laten) analyseren door middel van een roulerende scan, in ieder geval ten aanzien van de btw, de loonheffingen en de vennootschapsbelasting. Deze scan kan dan periodiek aangevuld worden (update) naar aanleiding van ontwikkelingen in wetgeving en jurisprudentie. Op deze wijze houdt u grip op de risico's die samenhangen met de fiscaliteiten.

Ontwikkelingen BBV

Wijzigingen BBV

Op 5 maart 2016 zijn door Commissie BBV de wijzigingen gepubliceerd die vanaf boekjaar 2018 van kracht worden voor gemeenschappelijke regelingen. De doelstelling van de wijzigingen betreft een versterking van de horizontale sturing door provinciale staten en raad.

Het betreft de volgende wijzigingen:

1. Uniforme taakvelden: betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid;
2. Beleidsindicatoren: sturen op de effecten van beleid;
3. Meer zicht op de bijdrage van verbonden partijen aan het bereiken van de beleidsdoelstellingen;
4. Beter inzicht in de kosten van de overhead en een eenvoudiger wijze van toerekening van kosten en rentelasten;
5. Het activeren van investeringen met maatschappelijk nut.

Hieronder hebben wij bovengenoemde wijzigingen toegelicht:

Ad. 1. Uniforme taakvelden

Voorgeschreven wordt dat het bestuur de ramingen en realisatiecijfers in het kader van de begrotingsuitvoering (de uitvoeringsinformatie), opstellen aan de hand van bij ministeriële regeling vast te stellen taakvelden. Een taakveld is een eenheid waarin de programma's worden onderverdeeld. Dat betekent dat bij het opstellen van de begroting respectievelijk de jaarrekening er een totaaloverzicht is met geraamde dan wel gerealiseerde baten en lasten per taakveld en het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld. Deze overzichten worden als bijlage aan de begroting en jaarrekening toegevoegd. Het bestuur kan de taakvelden verder naar behoefte onderverdelen in deeltaken en activiteiten. De taakvelden kunnen daardoor bovendien toebedeeld worden aan meerdere programma's. Dit maakt het mogelijk om de taakvelden naar eigen behoefte in te zetten als instrumenten voor interne sturing bij de uitvoering van de programma's.

Ontwikkelingen BBV (vervolg)

Ad. 2. Beleidsindicatoren

De raad moet in de beleidscyclus zich een oordeel kunnen vormen over de behaalde beleidsresultaten uit het verleden een inschatting kunnen maken van de – met het voorgestelde beleid – te behalen resultaten in de toekomst. Doelstelling is te bewerkstelligen dat de resultaten van de beleidsmatige inspanning van gemeente meer inzichtelijk wordt en een grotere rol in de begrotings- en verantwoordingscyclus te kunnen laten spelen, wordt voorgeschreven dat het programmaplan per programma – naast de doelstelling en de beoogde maatschappelijke effecten – ook beleidsindicatoren bevat die voor de beleidsdoelstelling relevant zijn.

Daarnaast is het in het kader van de wens om tot meer vergelijkbare resultaten te komen van belang dat gemeenten een basis set van beleidsindicatoren hanteren bij de begroting en de jaarstukken die uniform is. De voor de basis set ontwikkelde indicatoren voor gemeenten zijn door een werkgroep onder leiding van de VNG en KING ontwikkeld en samengesteld. In de basis set zal de nadruk liggen op outcome-indicatoren waardoor de indicatoren door provinciale staten en de raad kunnen worden gebruikt voor sturing op maatschappelijke effecten. De beleidsindicatoren worden niet genormeerd door andere overheden. Er worden evenmin streefwaarden aan gekoppeld.

Ad. 3. Verbonden partijen

Gemeenten blijven verantwoordelijk voor de taken die zij door verbonden partijen laten uitvoeren. Het is daarom van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording de benodigde informatie krijgen om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's en daarmee gepaard gaande risico's te kunnen beoordelen en te laten meewegen in het proces van horizontale sturing en verantwoording.

Voor een adequate verantwoording hoe verbonden partijen bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van de programma's is het niet alleen noodzakelijk inzicht te hebben in hun beleidsmatige prestaties van verbonden partijen maar ook in hun financiële positie.

Het BBV verlangt niet langer dat in de visie over de verbonden partijen in de paragraaf ook een koppeling wordt gelegd naar de realisatie van de doelstellingen die in de (programma)begroting zijn opgenomen. De visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen kan beperkt blijven tot een algemene visie op en de beleidsvoornemens omtrent het inschakelen van verbonden partijen. Informatie over de wijze waarop verbonden partijen per programma bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van de programma's kan bij de behandeling van de programma's zelf in de begroting worden opgenomen.

Ontwikkelingen BBV (vervolg)

Ad. 4. Inzicht in kosten overhead

Om provinciale staten en de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt voorgeschreven dat in het programmaplan een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's hoeven dan alleen de kosten te worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Doordat het overzicht in het programmaplan wordt opgenomen is het niet langer nodig om op een complexe wijze de overheadkosten aan programma's toe te rekenen. Door Commissie BBV is in april 2016 een notitie overhead uitgebracht waarin een nadere toelichting wordt gegeven over wat onder kosten overhead wordt verstaan en op welke wijze deze moeten worden verantwoord.

Ad. 5. Activeren van investeringen met maatschappelijk nut

De systematiek van activering en afschrijving voor alle investeringen wordt gelijk getrokken. Dit om te bewerkstelligen dat de kosten van de investeringen ten laste komen van burgers en bedrijven die er profijt van hebben. Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. Daarmee wordt tegelijkertijd een betere vergelijkbaarheid van deze kosten verkregen.

De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan. De keuze voor geleidelijke invoering betekent dat pas over 30 tot 40 jaar alle investeringen op een gelijke manier worden afgeschreven. Dit betekent dat de financiële vergelijkbaarheid – op dit punt – geleidelijk zal verbeteren.